اخبار کوتاه

جزئیات افزایش سقف برداشت از خودپردازها در ۳ استان

براساس اعلام بانک مرکزی، در ایام اربعین تا تاریخ پنجم مهرماه سقف برداشت روزانه از خودپرداز تمام بانک‌ها به ۵۰۰ هزار تومان فقط در استان‌های ایلام، خوزستان و کرمانشاه و نقاط مرزی شلمچه، خسروی، مهران و چذابه افزایش یافته است.

به گزارش پیام آشنا. مصطفی قمری وفا -سخنگوی بانک مرکزی در این زمینه اعلام کرد که با توجه به فرا رسیدن اربعین حسینی و در راستای خدمت‌رسانی به زائرین عتبات، سقف برداشت وجه نقد از دستگاه‌های خودپرداز تمام بانک‌ها تا تاریخ ۵ مهرماه فقط در استان‌های ایلام، خوزستان و کرمانشاه و نقاط مرزی چون شلمچه، خسروی، مهران و چذابه به ۵۰۰ هزار تومان به صورت درون بانکی افزایش یافت.

همچنین، در اطلاعیه بانک سپه آمده است به منظور خدمت‌رسانی مطلوب به زائران اربعین حسینی، امکان برداشت وجه نقد از دستگاه‌های خودپرداز سپه تا سقف ۵۰۰ هزار تومان در هر شبانه روز، از تاریخ هشتم شهریور لغایت پنجم مهرماه سال جاری، بر اساس مجوز بانک مرکزی و برای دارندگان کارت‌های عابر بانک سپه (درون بانکی) فراهم شده است.

پیش از این، رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده بود که برای سهولت زائرین اربعین در استان‌های ایلام، خوزستان و کرمانشاه دستگاه‌های خودپرداز تا ۵۰۰ هزار تومان قابلیت برداشت پول خواهند داشت.

عرضه انبوه محصول، برنج را ارزان کرد

نایب رئیس انجمن برنج گفت: طبق روال معمول قیمت برنج در فصل برداشت به سبب عرضه انبوه کاهش می‌یابد.

به گزارش پیام آشنا. احمد اشراقی، نایب رئیس انجمن برنج اظهار کرد: طبق روال همه ساله در فصل برداشت قیمت برنج به سبب عرضه انبوه محصول روبه کاهش است و مجدد از مهر و آبان به سبب هزینه انبارداری، سرمایه در گردش شیب ملایمی می‌گیرد.

به گفته وی، سال گذشته قیمت برنج بی حساب و کتاب سه برابر افزایش یافت که همین امر موجب شده تا کشاورز رغبت چندانی به فروش نداشته باشد و در نتیجه روند نزولی قیمت نسبت به سنوات گذشته کندتر است.

اشراقی می‌گوید: کاهش کنونی قیمت برنج هیچ ارتباطی به رفع ممنوعیت واردات ندارد و طبق روال معمول در ابتدای فصل این امر اتفاق می‌افتد.

این مقام مسئول گفت: با توجه به آنکه داد و ستدها راکد است، الان نمی توان درصدی برای کاهش قیمت اعلام کرد و در هفته های آتی بهتر می توان راجع به این موضوع اظهار نظر کرد.

بنابر گفته نایب رئیس انجمن برنج امسال با افزایش حدود ۲۰ درصدی تولید به دو میلیون و ۲۰۰ تا ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تن می رسد.

بررسی های میدانی از سطح بازار و اظهار نظر مسئولان وزارت جهاد خبر از کاهش قیمت برنج ایرانی می دهد که طبق گفته دبیر کل اتحادیه بنکداران مواد غذایی قیمت برنج ایرانی ۴۰ درصد و خارجی ۱۵ درصد کاهش یافته به طوریکه نرخ هر کیلو طارم گیلان به ۸۲ هزار تومان، هاشمی ۷۲ هزار تومان، فجر ۴۲ و ندا ۳۲ هزار تومان رسیده است.

واردات مسافری گوشی تا پایان شهریور از عراق ممنوع شد

طبق آخرین اخبار، گمرک ایران از ممنوعیت رجیستری گوشی تلفن همراه مسافری از مبدا عراق طی روزهای ۱۰ تا ۳۱ شهریور خبر داد.

به گزارش پیام آشنا. گمرک ایران اعلام کرد: بر اساس ابلاغ معاون پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و همچنین بر اساس مصوبات کار گروه رجیستری وزارت صمت و ابلاغ معاون امنیتی انتظامی وزارت کشور و رئیس ستاد مرکزی اربعین، ثبت و رجیستری گوشی تلفن همراه مسافرین ورودی از مبادی کشور عراق اعم از مرزهای زمینی و هوایی طی بازه زمانی ۱۰ تا ۳۱ شهریور ممنوع است.

بر این اساس بر این نکته تاکید شده است که در مبادی ورودی و خروجی از ثبت اطلاعات گوشی تلفن همراه مسافرین ورودی در سامانه‌های مربوطه در این بازه زمانی از کشور مزبور خودداری شود.

در این راستا، سید روح الله لطیفی -سخنگوی گمرک - نیز به همین نکته اشاره کرد و گفت: این مصوبات موقت و صرفا در خصوص مبدا عراق بوده و فقط تا پایان شهریور اجرا خواهد شد.

بورس

جزئیات عرضه اولیه امروز

امروز، دوشنبه ۱۴ شهریورماه، شش درصد از کل سهام شرکت صنایع گلدیران در بازار فرابورس به صندوق‌های سرمایه‌گذاری عرضه خواهد شد

به گزارش پیام آشنا. امروز ۲۲۸ میلیون سهم (معادل ۶ درصد) از ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون سهم شرکت صنایع گلدیران با نماد «گلدیر۱» با روش حراج عرضه خواهد شد. حداکثر تعداد سهام قابل خریداری توسط هر کد معاملاتی برابر با ۱۱ میلیون و ۴۰۰ هزار سهم و قیمت مبنا ۴۵۰ تومان تعیین شده است. این عرضه اولیه مشابه عرضه اولیه تپسی است. به عبارت دیگر ابتدا نماد در بازار کشف قیمت خواهد شد و پس از ان طی مراحل افزایش سرمایه دوباره بسته و سپس بعد از گذراندن افزایش سرمایه از محل سلب تقدم، بازگشایی می‌شود. بنابراین براساس اطلاعیه منتشر شده پس از کشف قیمت در مرحله اول عرضه اولیه به روش حراج تا آغاز مرحله دوم نماد معاملاتی «گلدیر۱» به منظور طی مراحل افزایش سرمایه از محل صرف سهام و از طریق سلب حق تقدم متوقف خواهد بود.

روز پرفراز و نشیب برای بورس

شاخص کل بورس دیروز پر از فرونشیب بود؛ به طوری که در ساعات ابتدایی توانست تا یک میلیون و ۴۲۷ هزار واحد افزایش یابد، اما ناگهان روندی نزولی به خود گرفت و پس از آن دوباره صعودی شد، اما در نهایت در حالی به کار خود پایان داد که در رقم یک میلیون و ۴۲۶ هزار واحد ایستاده بود.

به گزارش پیام آشنا. شاخص کل بورس دیروز با هفت واحد افزایش در رقم یک میلیون و ۴۲۶ هزار واحد ایستاد. این در حالی است که شاخص کل با معیار هموزن ۱۰۴۰ واحد افزایش یافت و رقم ۴۰۹ هزار و ۱۳ واحد را ثبت کرد. در این بازار ۲۴۸ هزار معامله به ارزش ۱۳ هزار و ۳۵۷ میلیارد ریال ارزش داشت. ایران خودرو، سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین، گسترش نفت و گاز پارسیان و سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل بانک ملت، پتروشیمی پردیس و توسعه معادن و فلزات نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بورس گذاشتند.

مدیر کل بیمه سلامت البرز خبر داد:

۴۲۰ هزار البرزی تحت پوشش بیمه رایگان سلامت قرار می گیرند

مدیرکل بیمه سلامت البرز اعلام کرد: حدود ۴۱۰ تا ۴۲۰ هزار شهروند، این استان امسال تحت پوشش بیمه رایگان سلامت قرار می گیرند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، دکتر داود زارع افزود: امسال حدود ۵.۵ تا ۶ میلیون نفر در کشور تحت پوشش بیمه رایگانه سلامت قرار می گیرند که سهم استان البرز تا ۴۲۰ هزار نفر تعیین شده است.

وی ادامه داد: افراد مشمول این سهمیه در آزمون وسع وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی پذیرفته شده و از این نوع بیمه برخوردار شدند.

زارع گفت: بین ۱۵۰ هزار و ۳۰۰ هزار نفر دیگر نیز در استان البرز مشمول تخفیف بیمه ای هستند که این افراد نیز می توانند برای بهره مندی از مزایای بیمه استفاده نمایند.

وی از مردم استان البرز خواست چنانچه تحت پوشش هیچ بیمه ای نیستند برای برخورداری از مزایای بیمه اقدام کنند.

وی گفت: برای خدمات رسانی به افراد تحت پوشش تاکنون با ۱۲۰ پزشک خنواده در استان البرز قرار داد منعقد شده است.

وی گفت: این پزشکان ضمن ارایه خدمات اولیه، اقدامات لازم در زمینه فشار خون و دیابت به بیمه شدگان ارائه خواهند داد.

مدیرکل بیمه سلامت البرز افزود: با توجه به اصلاح ارز ترجیحی دارو در کشور، مردم باید برای برخورداری از مزایای این طرح باید داشته باشند و بیمه الکترونیکی به داروخانه ها ارائه دهند تا مشمول خرید دارو‌ی ارزان شود.

وی گفت: اعتبار اتی برای حمایت از درمان ناروری بانوان پرداخت شود.

جدیدترین خبر از وام مسکن روستایی؛ احتمال پرداخت تا یک هفته آینده

آن‌طور که معاون بنیاد مسکن می‌گوید روز چهارشنبه مصوبه تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی مسکن روستایی به بانک مرکزی ابلاغ شده سپس بانک‌های عامل مشخص می‌شود در مرحله بعد توزیع استثنی صورت می‌گیرد و احتمالا تا یک هفته آینده فرآیند پرداخت وام آغاز خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا. مجید جودی اظهار کرد: پس از تصویب تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی مسکن روستایی در هیات دولت در روز ۲ شهریورماه بانک مرکزی می‌بایست بانک‌های عامل را تعیین می‌کرد بانک‌ها اعلام می‌کردند که هنوز ابلاغ‌هایی از سوی بانک مرکزی به دست آنها نرسیده است.

وی افزود: چهارشنبه هفته گذشته مصوبه دولت به بانک مرکزی ابلاغ شده است. البته ما کپی مصوبه دولت را به بانک‌ها ارایه داده بودیم ولی می گفتند تا زمانی که بخشنامه رسما از سوی سیستم بانکی به دستشان نرسد نمی‌توانند اقدام کنند.

معاون بازسازی و مسکن روستایی بنیاد مسکن با بیان اینکه امروز ابلاغیه توسط بانک مرکزی به بانک‌های عامل اعلام خواهد شد گفت: از روز گذشته کارهای کارشناسی درخصوص نحوه پرداخت تسهیلات در سیستم بانکی آغاز و احتمالا فردا بانک‌های عامل مشخص می‌شوند.

جودی تاکید کرد: در مرحله بعد تقسیم‌بندی و توزیع استانی توسط بانک‌ها انجام می‌شود این فرایند ممکن است یک هفته طول بکشد. بنابراین انتظار داریم تا یک هفته دیگر، پرداخت تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی ساخت مسکن روستایی، شکل عملیاتی به خود بگیرد.

بنابراین گزارش، به دنبال مصوبه آبان ماه ۱۴۰۰ مبنی بر افزایش وام ساخت مسکن روستایی از ۱۰۰ به ۲۰۰ میلیون تومان با نرخ سود ۵ درصد، روز چهارشنبه ۲ شهریورماه ۱۴۰۱ سخنگوی دولت و رئیس سازمان برنامه از موافقت و تصویب این تسهیلات در هیات دولت خبر دادند و اعلام کردند که پرداخت این وام از روز شنبه پنجم شهریورماه شروع می‌شود. با این حال هنوز پرداخت تسهیلات در بانک‌های عامل اجرایی نشده است.

مدیر کل دفتر بهره برداری شرکت مدیریت منابع آب ایران خبر داد:

شناسایی ۷۴۰۰ مورد سازه فاقد آبگذری سیلاب در کشور

مدیرکل دفتر توسعه نظام‌های فنی، بهره برداری شرکت مدیریت منابع آب ایران از شناسایی ۷۴۰۰ مورد سازه تقاطعی غیراصولی در محدوده شهرها و روستاهای کشور که فاقد آبگذری سیلاب می باشند خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت نیرو، جواد حاجیانی با اعلام این خبر گفت: بعد از ارزیابی سیلاب‌های اخیر، وزارت نیرو تاکنون بالغ بر ۷۴۰۰ مورد سازه تقاطعی غیراصولی را شناسایی کرده و برای برنامه‌ریزی و پیگیری رفع انسداد به متولیان امر (وزارت خانه‌های راه و شهرسازی و کشور) اعلام کرده که تاکنون کمتر از ۳ درصد (۱۸۵ مورد) از این نقاط رفع انسداد شده است.

حاجیانی ادامه داد: این سازه‌های تقاطعی غیراصولی به دلایلی چون عدم تناسب ظرفیت آبگذری با ریسک سیلاب قابل قبول (با توجه به نوع کاربری اراضی مجاور)، انسداد دهانه‌های پل به دلیل ترسیب رسوبات و یا استفاده به عنوان معبر، جانمایی نامناسب نسبت به مقطع رودخانه و یا حد بستر و حریم آن، عدم لحاظ فرسایش عمومی برخی از رودخانه‌ها در طراحی و تثبیت سازه‌های تقاطعی فاقد آبگذری سیلاب می‌باشند.

وی بر ضرورت رفع گلوگاه‌های شناسایی شده در آبگذری سیلاب تأکید کرد و گفت: با توجه به تعدد گلوگاه‌های آبگذری شناسایی شده و نقش این سازه‌ها در تشدید خسارات ناشی از سیلاب به ویژه در سیلاب‌های اخیر، لازم است به منظور تصمیم گیری در خصوص نحوه حذف، بهسازی و اصلاح شرایط فنی هر سازه، موضوع در قالب جلسات کارشناسی مشترک فی مابین شرکت‌های آب منطقه‌ای، ادارات راه و شهرسازی استان‌ها و شهرداران ذی‌ربط به تفکیک بررسی شود.

مدیر کل دفتر توسعه نظام‌های فنی، بهره برداری شرکت مدیریت منابع آب ایران از شناسایی ۷۴۰۰ مورد سازه فاقد آبگذری سیلاب در کشور به استان‌ها اجرایی شده که بایستی به صورت مستمر و با پیگیری، تاکید و نظارت حوضه‌های آبریز انجام شود.

این گزارش می‌افزاید، مطابق تبصره ۳ ماده ۳ قانون توزیع عادلانه آب و ماده ۱۳ آیین نامه مربوطه هرگونه دخل و تصرف و ساخت و ساز در اراضی بستر رودخانه‌ها بدون اجازه وزارت نیرو ممنوع است و مجریان طرح‌های عمرانی و ارگان‌های صادر کننده مجوز در محدوده رودخانه‌ها مکلف به استعلام از وزارت نیرو می‌باشند و بدون شک تنگ شدگی مجرای رودخانه ناشی از ساخت و ساز بدون هماهنگی با وزارت نیرو، عدم رعایت نقشه‌های حد بستر و حریم در طرح‌های هادی و تفصیلی به عنوان مبنای صدور مجوز استقرار کاربری، احداث تأسیسات زیر بنایی همچون پل و جاده بدون تأمین آبگذاری مناسب، ساماندهی غیر اصولی در مناطق شهری و روستایی توسط متولیان امر می‌توانند در زمره عوامل تشدید کننده خسارات سیل محسوب گردند.

قیمت جدید رب گوجه اعلام شد

به گفته دبیر سندیکای صنایع کنسرو ایران، حداکثر قیمت هر قوطی رب گوجه فرنگی ۸۰۰ گرمی ۴۵ هزار تومان تعیین شد.

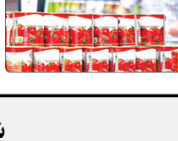

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سید محمد میرقدسی از تعیین قیمت جدید رب گوجه فرنگی بعد از چهار ماه خبر داد و گفت: تولیدکنندگان باید قیمت‌های جدید را در سامانه جامع تجارت با تعیین برند درج کنند تا با تایید سازمان حمایت، قیمت‌ها در سامانه ۱۲۴ نیز اعلام شود.

وی افزایش قیمت گوجه فرنگی و هزینه‌های تولید را دلیل افزایش قیمت رب گوجه عنوان کرد و گفت: انتظار می‌رفت قیمت گوجه کاهش پیدا کند، اما این اتفاق نیفتاد و در حال حاضر با اینکه در زمان اوج تولید هستیم، قیمت گوجه در کارخانه کیلویی ۴۲۰۰ تومان است. البته درخواست سندیکا برای قیمت رب گوجه ۵۴ هزار تومان بود، اما قرار شد فعلا با دولت همکاری کنیم و قیمت ۴۵ هزار تومان تعیین شود.

میرقدوسی درباره قیمت تن ماهی نیز گفت: برای تعیین قیمت جدید این محصول نیز در حال پیگیری هستیم. به ادعای وی، در حال حاضر واحدهای تن ماهی در حاشیه زیان هستند و تقریبا نیمه تعطیل شده‌اند. بیشتر خطوط با ظرفیت ۱۰ تا ۲۰ درصد فعالیت می‌کنند.

او همچنین ابراز امیدواری کرد که قیمت تن ماهی هر چه زودتر تعیین شود و مانند رب گوجه چندین ماه طول نکشد.

به گفته وی، در حال حاضر قیمت ماده اولیه تن ماهی، یعنی ماهی آن به کیلویی ۵۵ هزار تومان رسیده، در حالی که قیمت این محصول قبلا از ۳۵ هزار تومان بوده است.

میانه مرداد ماه سندیکای کنسرو ایران از تعطیلی تولیدکنندگان رب و تن ماهی به دلیل بلاتکلیفی و ابلاغ نشدن قیمت‌های جدید در سال جاری خبر داده بود. حداکثر قیمت رب گوجه فرنگی ۸۰۰ گرمی پیش از این نزدیک به ۴۰ هزار تومان بود.

همچنین حداکثر قیمت فعلی تن ماهی حدود ۳۵ هزار تومان است که سندیکا درخواست کرده برای جلوگیری از زیان تولیدکنندگان حداقل به طور موقت به ۴۱ هزار و ۵۰۰ تومان برسد.

شرایط ترخیص ۲ هزار خودروی خارجی دپو شده

۴ سال از ممنوعیت واردات خودرو می‌گذرد و از ۱۲ هزار خودرویی که به دلایل قانونی اجازه ترخیص نداشتند؛ ۲ هزار خودرو همچنان در بنادر مانده‌اند که ترخیص آنها نیاز به تدبیر دولت و قوه قضاییه دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، در سال ۹۷ به دنبال خروج آمریکا از برجام و تشدید تحریم‌ها، شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه به منظور صرفه‌جویی در منابع ارزی، واردات برخی از کالاها از جمله خودرو را ممنوع اعلام کرد در آن سال حدود ۱۲ هزار دستگاه خودروی وارداتی به دلیل ممنوعیت اعمال شده امکان ترخیص نیافتند و در اماکن بندری و گمرکی دپو شدند. با توجه به حجم بالای خودروها دولت قبل تصمیم گرفت اجازه انجام تشریفات از جمله تاییدیه استاندارد و اظهار به گمرک و پرداخت حقوق ورودی را برای خودروهای دارای ثبت سفارش و در نهایت ترخیص را صادر کند که در همین رابطه نیز حدود ۱۰ هزار دستگاه خودرو ترخیص شدند اما همچنان حدود ۲ هزار دستگاه خودروی دیگر در اماکن بندری و گمرکی دپو شده‌اند. بر این اساس با توجه به اینکه اخیرا دولت لغو ممنوعیت واردات را تصویب کرده و مقرر شده تا سقف ۲۰ هزار یورو خودروی خارجی وارد کشور شود، لازم است که وضعیت خودروهای دپو شده نیز تعیین تکلیف شود.

شرایط ترخیص خودروهای دپو شده در اماکن بندری

در این راستا، روح الله لطیفی سخنگوی گمرک اظهار کرد: از حدود ۲ هزار و ۲۰۰ خودرویی که در اماکن بندری و گمرکی مانده‌اند که دسته نخست دسته اول حدود ۹۰۰ دستگاه فاقد ثبت سفارش هستند، دسته دوم حدود هزار خودرو هستند که ثبت سفارش داشتند اما پرونده قضائی دارند که این شاکی یا از طرف حاکمیت یا به صورت خصوصی بوده است. بنابراین دسته دوم خودروهای دارای پرونده قضائی هستند. دسته سوم نیز شامل حدود ۲۰۰ دستگاه خودرو هستند که ۱۴۰ دستگاه آن مربوط به منطقه آزاد ارونده می‌شود که با بالای ۲۵۰۰ سی سی است و یا ساخت آمریکا و یا به سفارش آمریکا هستند. در همین گروه چند خودرو هم مربوط به قبل از سال ۹۳ می‌شوند که همین ویژگی‌ها را دارند.

وی افزود: اگر سیاست گذاران ثبت سفارش را برای ۹۰۰ خودرویی که ثبت سفارش ندارند اما قبل از بحران ارزی سال ۹۷ ارزشان تأمین شده بود مجاز کنند، می‌توانند وارد چرخه تشریفات ترخیص شوند. باید اشاره شود که اگر کلایی ثبت سفارش، متشأ ارز و قبض انبار معتبر نداشته باشد در گمرک نمی‌تواند اظهار شود. اما این خودروها عموما قبض انبار و منشأ ارزشان تأیید شده و فقط ثبت سفارش ندارند.

لطیفی ادامه داد: وضعیت هزار خودرویی که پرونده قضائی دارند را باید از طریق قوه قضائیه پیگیری کرد. اگر صاحبین کالا رأی برائت بگیرند می‌توانند خودروهای خود را ترخیص کنند. تاکنون حدود دهها دستگاه از این خودروها رأی برائت گرفته‌اند و ترخیص شدند و روند ترخیص این نوع خودروها در هر ماه با اخذ رأی قطعی برائت ادامه دارد اگر چه در هر ماه این میزان انگشت شمار باشد.

وی افزود: همچنین طبق قوانین کشور ورود خودروهایی که بالای ۲۵۰۰ سی سی و یا امریکایی و یا به سفارش آمریکا هستند ممنوع است اما باز هم بستگی به نظر سیاست گذار تجارت خارجی و واردات دارد و اگر اجازه ترخیص بدهند، گمرک به عنوان مجری قوانین و مصوبات آماده ترخیص است.

سخنگوی گمرک ایران در مورد اینکه آیا خودروهای دپو شده به سازمان اموال تملیکی سپرده می‌شوند یا خیر، تصریح کرد: خودروهایی که مشکل قضائی دارند اگر در دسته‌بندی کالاهای قاچاق قرار بگیرند و قاچاق بودن آنها ثابت شود، به سازمان اموال تملیکی سپرده شده و تصمیمات در حیطه قانونی آن سازمان انجام خواهد شد.

یادداشت

رایزنی با منابع داخلی و جلب اعتماد شرکت‌های بین‌المللی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران

دولت سیزدهم با توجه به آنکه تا افق ۱۴۰۸ با سرمایه‌گذاری ۱۶۰ میلیارد دلاری ظرفیت تولید نفت کشور به ۵.۷ میلیون بشکه و ظرفیت تولید گاز کشور به ۱۵ میلیارد مترمکعب در روز خواهد رسید در حال رایزنی با منابع داخلی و جلب اعتماد شرکت‌های بین‌المللی برای سرمایه‌گذاری خارجی در ایران است. موضوع تأمین مالی به عنوان یکی از مهم‌ترین الزامات اجرای پروژه‌های توسعه در صنعت نفت کشور محسوب می‌شود. بدون شک اساسی‌ترین الزام فعلی صنعت نفت ایران، جذب سرمایه‌گذاری و تامین مالی پروژه‌هاست. سرمایه‌گذاری همانند خونی در رگ صنعت نفت است که فقدان آن موجب رکود و تلف شدن ظرفیت‌ها در این صنعت استراتژیک می‌شود.

به‌طور طبیعی سالانه در صنعت نفت باید بیش از ۲۰ تا ۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شود. اگر این رقم کاهش یابد کل چرخه دچار اختلال می‌شود. راه‌حلی متعددی در صنعت برای تأمین مالی پروژه‌ها از جمله استفاده از صندوق توسعه ملی، فایناس خارجی، منابع بانکی و بازار پول، اوراق مشارکت و انواع اوراق مالی اسلامی یا فروش بخشی از سهام شرکتی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید وجود دارد که مدیران شرکت‌های نفتی به خوبی آن را تجربه کرده‌اند و در بازار بورس هم شناخته شده است. افزون بر این، راه‌ها باید از ابزارها و روش‌های دیگری نیز برای تأمین مالی پروژه‌های صنعت نفت استفاده کرد. بخشی از توسعه صنعت نفت نیازمند فناوری و بخش دیگر نیازمند تأمین مالی است. دهها میلیارد اعتبار برای توسعه صنعت نفت، توسعه میدان‌های نفتی و گازی، نوسازی و بازسازی تأسیسات نفت نیاز است که البته وزارت نفت تنها به یک روش الگوی جدید قراردادهای نفتی اکتفا نکرده و قراردادهای EPC و یا EPD نفت هم در دستور کار قرار دارد و بخشی از منابع را هم از بازار سرمایه از طریق اوراق منابع جذب کرده تا جریان فعالیت زنده باشد. با توجه به اینکه استفاده از ابزارهای سنتی و شرکتی تأمین مالی به دلیل تشدید محدودیت‌های بین‌المللی و تنگناهای مالی موجود، به راحتی امکان‌پذیر نیست به کارگیری ابزارهای نوین تأمین مالی پروژه محور بر پایه مهندسی مالی با تأکید بر ظرفیت‌های بازار پول و سرمایه و همچنین تعریف سازوکارهای جدید بین‌المللی برای مبادلات مالی بخش نفتی می‌تواند گامی مؤثر در جذب منابع و تسهیل مبادلات مالی صنعت نفت کشور و در مسیر اقتصاد مقاومتی باشد.

سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز جهان

همه گیری ویروس کرونا، بزرگ‌ترین چالشی بود که اقتصاد جهان با آن مواجه شد. چالشی که رکودی بی‌سابقه به وجود آورده که از جمله می‌توان به کاهش میزان سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز دنیا در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ اشاره کرد. مطابق اعلام ریستاد انرژی، سرمایه‌گذاری جهانی نفت و گاز در سال ۲۰۲۲ به ۶۲۸ میلیارد دلار می‌رسد که در راس آن بالادستی گاز و LNG است. سرمایه‌گذاری کلی نفت و گاز از ۶۰۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ با ۴ درصد افزایش به ۶۲۸ میلیارد دلار در سال جاری خواهد رسید. عامل مهم این افزایش، افزایش ۱۴ درصدی در سرمایه‌گذاری‌های بالادستی گاز و LNG است.

این بخش‌ها سریع‌ترین رشد را در سال جاری خواهند داشت. با افزایش سرمایه‌گذاری از ۱۳۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ به حدود ۱۴۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲. اگرچه این رقم کمتر از کل قبل از همه‌گیری پاندمیک است، انتظار می‌رود سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش از سطح ۱۶۸ دلار در سال ۲۰۱۹ فراتر رود. پیش‌بینی می‌شود سرمایه‌گذاری‌های نفتی بالادستی از ۲۸۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ به ۳۰۷ میلیارد دلار در سال جاری افزایش یابد که افزایش ۷ درصدی را نشان می‌دهد. در حالی که سرمایه‌گذاری‌های میان‌دستی و پایین‌دستی با کاهش ۶.۷ درصدی به ۱۷۲ میلیارد دلار در سال جاری می‌رسد. اما باوجود اختلالات مداوم ناشی از کووید-۱۹، چشم انداز بازار جهانی نفت و گاز امیدوار کننده است. بر اساس بازنگری گزارش جدید چشم‌انداز جهانی نفت World Oil Outlook اپیک در سال ۲۰۲۱ میزان سرمایه‌گذاری لازم در صنعت جهانی نفت مطلق این گزارش به سرمایه‌گذاری‌های بزرگی (طی ۲۵ سال آینده) نیاز دارد تا بتواند تقاضا برای نفت را تامین کند. این صنعت به ۱۱۸ تریلیون دلار سرمایه‌گذاری بلندمدت در بخش‌های تولید، اکتشاف و پتروشیمی تا ۲۰۴۵ نیاز خواهد داشت.

مهم‌ترین اولویت‌ها در صنعت نفت

با توجه به شتاب گرفتن گذار به انرژی کم کربن، ذخایر نفت کشورهای در معرض ریسک تبدیل شدن به دارایی‌های کم ارزش قرار دارند. در نتیجه اهمیت توسعه میادین نفت و گاز ایران در طی سال‌های آتی بسیار حائز اهمیت است. مهم‌ترین اولویت ما در بخش توسعه صنعت نفت و گاز جذب سرمایه‌گذاری است. با توجه به نارنژی‌های موجود در حوزه انرژی، اگر دولت و مجلس در اسرع وقت نسبت به تأمین مالی مورد نیاز این حوزه اقدام نکنند، با مشکلات اجتماعی روبه‌رو می‌شویم. در مقابل شرکت ملی نفت ایران در دولت سیزدهم، ایده جذب سرمایه‌گذاری از «کسریسوم بانک‌ها و هلدینگ‌های صنایع بزرگ» را مطرح کرده است. در همین خصوص اخیراً نشست ارائه فرصت‌های سرمایه‌پذیری و ساز و کار اجرایی مشارکت بانک‌ها در طرح‌های بالادستی کلان صنعت با اولویت مگاپروژه توسعه یکپارچه میدان مشترک نفتی آزادگان با حضور وزیر نفت، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و جمعی از فعالان بازار پول و سرمایه برگزار شد. طبق آمار تاکنون به میزان ۲۸ میلیارد دلار تفاهم‌نامه برای توسعه میادین نفت و گاز منعقد شده است. همچنین تفاهم‌نامه توسعه میدان آزادگان از سوی شرکت ملی نفت ایران با ۴ بانک ایرانی و ۴ شرکت E&P داخلی با سرمایه‌گذاری نزدیک به ۷ میلیارد دلار انجام شده و قرار است ظرفیت تولید این میدان در سال دوم آغاز توسعه و افزایش تولید، اپ به ۲۲۰ هزار بشکه و در طی هفت سال آینده به ۵۷۰ هزار بشکه نفت در روز برسد. می‌توان انتظار داشت که در صورت موفقیت، این سرمایه‌گذاری و پروژه الگویی موفق برای تأمین مالی در سایر پروژه‌ها از منظر هدایت نقدینگی و جذب سرمایه‌گذاری‌های کلان داخلی در مجرای تولید باشد. مطابق اعلام شرکت ملی نفت ایران در یک برنامه ۵ ساله تا افق ۱۴۰۸ با سرمایه‌گذاری ۱۶۰ میلیارد دلاری ظرفیت تولید نفت کشور به ۵.۷ میلیون بشکه و ظرفیت تولید گاز کشور به ۱۵ میلیارد مترمکعب در روز خواهد رسید و برای رسیدن به این اهداف دسترسی به منابع سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی است. بر همین اساس شرکت ملی نفت ایران نیز با مدنظر قرار دادن این مهم در حال رایزنی با منابع داخلی و جلب اعتماد شرکت‌های بین‌المللی برای سرمایه‌گذاری خارجی در ایران گام برداشته است. اخیراً شرکت ملی نفت ایران تفاهم‌نامه در خصوص همکاری با شرکت گازپروم روسیه در ۶ محور امضا کرده است. تفاهم‌نامه شرکت ملی نفت ایران و شرکت گازپروم شامل ۶ محور است که عبارتند از سرمایه‌گذاری در توسعه میدان‌ها نفتی و گازی، سرمایه‌گذاری جهت تکمیل پروژه نیمه‌تمام ایران-ال‌نج، تعریف پروژه‌های جدید ال‌نج شناور (FLNG)، و ال‌نج کوچک متقیلی (MiniLNG)، سواپ گاز، سواپ فرآورده نفتی، احداث خطوط فشار قوی صادراتی و انتقال فناوری مربوط به نفت و گاز است. شرکت گازپروم به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز در جهان ۱۲ درصد از تولید گاز جهانی و ۶۸.۵ درصد از تولید گاز داخلی روسیه را به خود اختصاص داده است. این شرکت صاحب بزرگ‌ترین سیستم انتقال گاز جهان است که طول کل آن در داخل مرزهای روسیه به ۱۷۸.۲ هزار کیلومتر می‌رسد. گازپروم یکی از چهار تولیدکننده برتر نفت در فدراسیون روسیه نیز می‌باشد. هم اکنون شرکت‌های نفتی روسی در میدان‌ها پایدار غرب، ایران، دلیری، چشمه‌خوش و پایدار شرق در حال فعالیت است. در خصوص شرکت‌های نفتی روسیه می‌توان اعلام کرد که هم اکنون بالغ بر ۱۰ میلیون بشکه نفت تولید می‌کند و در تولید گاز در جهان پیشرو است. همچنین این شرکت‌ها در زمینه تکنولوژی EOR و IOR، رشد بسیار خوبی داشته است. تامین توان سرمایه‌گذاری از مواد دیگر مهم این شرکت‌ها است که با توجه به محدودیت‌های بین‌المللی ایجاد شده برای حوزه انرژی روسیه فرصتی مناسب جهت جذب این سرمایه‌ها به داخل کشور است. از طرفی، در نگاهی به شرکت‌های نفتی روسی که در کشورهای همسایگی ما فعالیت داشتند عملکرد مناسبی از خود به‌جای گذاشته‌اند. در پایان می‌توان گفت ایران یکی از منابع مهم انرژی در دنیا به‌شمار می‌رود. وجود میدان‌های عظیم نفت و گاز از ایران را به یکی از کشورهای زئوپلیتیک در منطقه تبدیل کرده است. ایران به‌عنوان یک کشور رویه رشد دارای منابع نفتی و بزرگ نفت و گاز است و با این پتانسیل بالقوه انرژی، به دلیل همجواری با منابع انرژی دریای خزر و خلیج‌فارس و نیز دسترسی به آبراه‌های بین‌المللی برای مبادله انرژی از جایگاه بسیار ویژه‌ای در جهان برخوردار است. جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای توسعه میادین نفت و گاز و همچنین نوسازی تاسیسات ساخته‌دردر نیازهای اصلی صنعت نفت است. جذب سرمایه داخلی در شرایط تحریم مدیریت صحیح منابع و میادین نفتی نمی‌تواند راهگار دقیق و مناسبی برای مقابله با کاهش تولید نفت باشد.

محسن حاتری نژاد
رئیس تحقیق و توسعه و مدیریت دانش شرکت راه‌اندازی و بهره‌برداری صنایع نفت
Alborz.payam@gmail.com